

voorzien, ofschoon ik er nog lang niet zeker van ben. Ik zal er mijn vriend *** te Ede, die alles eet, zelfs *Amanita pantherina*, maar eens aan moeten zetten.

Ik kon niet genoeg krijgen van het vreemde uiterlijk, en vooral 't zonderlinge aanvoelen der bevroren ridders. En terwijl ik er weer een bekeek, herinnerde ik mij, dat het één van de methoden is om van weeke voorwerpen zeer fijne doorsneden te maken; dat men ze laat bevriezen. Met mijn zakmes kon ik er reeds fijne plakjes afsnijden. Ik wilde er graag een paar mede nemen, om eens te probeeren of ik met het scherpe scheermes er fijne coupes van kon maken. Maar nu rijst de vraag, hoe ze te transporteeren; een bus of mandje heb ik niet bij mij, en als ik ze in den zak wilde steken zou het mij gaan als die Dajaks, die met een expeditie op N. Guinea megingen. Die waren verrukt toen ze voor het eerst sneeuw aanschouwden, en, om het de lui thuis ook te kunnen toonen, staken ze een kluitje tusschen hun baadje. Het beste zou zijn, ze aan een touwtje te binden en dan maar vrijelijk te laten bungelen. Bij gebrek aan een touwtje zochten we een taaien heidestengel en daar werden er een paar aan bevestigd en zoo naar huis getransporteerd en in den tuin opgehangen.

Den volgenden morgen echter valt de dooi reeds in en ik heb nog maar juist den tijd om eenige dwars- en lengtedoorsneden door den steel te maken. Het gaat werkelijk heel goed, de anders zoo weeke substantie laat zich nu met een scherp scheermes gemakkelijk in zeer dunne schijfjes snijden geschikt voor microscopisch onderzoek. Wie voortaan dus den bouw der paddenstoelen wil bestudeeren, hij neme „champignons glacés au naturel.”

V. D. LEK.

KEIEN KLOPPEN TE MAARN.

IN het blijde vooruitzicht twee dagen aan openlucht-geologie te kunnen doen, tramde ik Zatermorgen 14 October 5.47 van huis. Een rugzak waarin twee linnen zakken, een handkoffertje en een pakje, één zware en één lichte hamer, wat oude kranten, dit was mijn bagage.

Mijn medereizigers in den sneltrein naar Arnhem voorspelden buien dien dag. Ik hield mij echter aan het weerbericht, dat ons vandaag »weinig of geen regen« op het programma gaf.

Hagen en bosschen droegen het bruine, bonte kleed van den herfst. Gele Composieten als Streepzaad en Leeuwetand, wat blauwe Klokjes en blauwe Knoopen was het voornaamste, wat we langs de spoorlijn op botanisch gebied opmerkten. Bonte Kraaien op de akkers, scharen Kieviten in de weilanden en Waterhoentjes rondolend op de spoorsloten, ze vormden een onderwerp, waarop ik de aandacht mijner vier medereizigers trachtte te vestigen.

Ik moest naar Maarn, een paar uur ten oosten van Utrecht aan de lijn Utrecht—Venendaal—Arnhem. Het is 'n onbeduidend plaatsje, op de oosthelling van de Utrechtsche heuvelrij gelegen en waar slechts weinig treinen halt houden.

Op het perron te Arnhem had ik gauw de »stoptrein«, zooals de conducteur zich uit-

drukte, gevonden en ging het eindelijk in matige vaart op het doel mijner reis af. Alle reizigers hadden gemakkelijk in een der plm. 20 wagens gekund, die de stoptrein moest voortslepen. Daardoor had ik een coupé alleen en kon het mij gemakkelijk maken. Ik vervolgde het ontbijt, dat dien morgen om half zes vrij onvolledig gebleven was. Aldus krachten verzamelende voor het zware werk, dat mij te wachten stond, overpeinsde ik, hoe ik te Maarn handelen zou, met het oog op mijn werk en mijn bagage. Ik moest er vertoeven van 9.23 tot 1.42, wanneer er weer een boemel stopte, die mij naar Utrecht zou brengen. Vandaar moest ik door naar Amsterdam, waar om half vier een vergadering begon.

In de »Kampioen« van daags te voren had ik gezien, dat de chef van Maarn een gouden medaille had verdiend in de wedstrijd der stationsversiering. Daarin kon ik een geschikt aankoopingspunt vinden, om hem tot mijn vriend te maken. Ende alzoo geschiedde heel gemakkelijk. Ik kreeg gaarne verlof tot steenenverzamelen en mijn overbodige bagage kon ik in zijn kantoor veilig opbergen.

Maarn ligt prachtig temidden van eiken- en dennenbosschen aan den voet van den heuvelrug, die doorgraven is terwille van de spoorlijn. Rechts en links rijst nu als een steile muur van wel twintig meter hoogte het gele zand omhoog, aan de eene zijde reeds vrij wel vastgehouden door een schralen plantengroei. Die doorgraving is echter veel breeder dan voor een dubbele spoorlijn noodig is. Men heeft in den heuvel een groot rangeerterrein uitgegraven en het zand gebruikt voor ophooging van spoordijken heinde en ver. Daarbij zijn veel steenen blootgekomen, die nu op den bodem van het afgegraven gedeelte zijn blijven liggen. De meeste zijn meer dan een halven meter lang en breed. Er zijn er onder die een M³. groot zijn en duizenden Kilo's wegen. Mij dunkt, dat er wel 50 waggons vol liggen.

Die steenen zijn gedeeltelijk aangebracht door Rijn, Maas en op ijsschollen naar deze streken afgedreven, en daar bezonken. Dat gebeurde in den tijd, toen het hoogterras van Nederland opgebouwd werd. Later kwamen de gletsjers uit het Noord-Oosten en drongen met geweld in deze heuvelrij. Langen tijd werden ze hier opgehouden en smolten af. Hun leem en zand en keien lieten ze hier achter. Daardoor heeft men hier Zuidelijke en Noordelijke zwerfsteenen bijeen.

Onder de Zuidelijke noemen wij:

Kwartsieten, pyriet-leien uit het Cambrium van de Ardennen, glimmerlei met kwartsaderen, basalten van het Zevengebergte, diabaas-amandelsteenen uit het gebied der Lahn of Nahe, porfieren, puddingsteenen van Burnot, lava-tuf.

Uit het Noorden afkomstig vinden wij:

Vele gneisen en granieten, diorieten, syenieten, diabasen, groote glimmerplaatjes, pegmatieten, zeer mooie rose veldspaten, Dalarne zandsteenen, Kalkgesteenten.

Alle amateur-geologen zou ik willen aanraden dáár materiaal voor hunne collecties (zoo noodig voor de studie) te verzamelen. En gaat spoedig, want elken dag worden er tientallen keien onder het zand bedolven, omdat het uitgegraven gedeelte weer een paar meter wordt opgehoogd, om het rangeerterrein te vergrooten. Ik heb er een zeventig pond van meegebracht. Ik heb geslagen tot mijn hamersteel stuk vloog. De beminlijke chef van Maarn heeft hem weer gerepareerd en ik ben toen opnieuw weer aan den slag gegaan.

Toen mijn zakken vol waren en de rugzak tevens een aparte last te vervoeren had, ben ik terug gegaan en heb in het mooie station onder de veranda mijn broodje met kaas en 'n paar appels als dessert gegeten, terwijl Vlaamsche Gaaien zich aan eikels te goed deden, in het voor mij liggende bosch.

De doorgraving te Maarn spreekt voor ons als een getuige uit den ijstijd. Zij zegt meer dan vele bladzijden uit een dor boek. Zij is een natuurmonument. Doch dit is wellicht met een paar maanden reeds voor drie kwart vernietigd.

BERNINK.